

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 T.a.v. Minister T. van Ark
 Parnassusplein 5
 2511 VX DEN HAAG

Datum: 17 september 2020
Referentie: 2020/IDE/lbr/014
Betref: kennismakingsgesprek 6 oktober 2020

Geachte minister Van Ark,

Graag wil ik u, namens de technologische industrie, van harte feliciteren met uw benoeming tot minister voor Medische Zorg en Sport. Er spreekt veel vertrouwen uit dat in deze moeilijke tijden een dergelijke grote verantwoordelijkheid aan u is toevertrouwd. Op 6 oktober spreken wij elkaar over de mogelijke bijdrage vanuit de fabrikanten en leveranciers in de medische technologie aan structurele weerbaarheid en veerkracht van de zorg. Middels deze brief licht ik graag alvast toe wat er volgens FME nodig gaat zijn om de zorg in Nederland nóg beter te maken: innovatiever, met een betere levenskwaliteit en tegen lagere kosten.

Dit jaar heeft in grote mate in het teken gestaan van de respons op de Covid-19 pandemie. Hoe onverwacht de gebeurtenissen ook waren, de wijze waarop de Nederlandse samenleving met het virus is omgegaan, was indrukwekkend. Natuurlijk kunnen we achteraf constateren welke zaken anders of beter aangepakt hadden kunnen worden, maar in hoofdlijnen is de respons goed gebleken: de verspreiding van het virus is effectief afgeremd, het zorgstelsel heeft de enorme druk kunnen weerstaan en de noodpakketten hebben ergere economische gevolgen kunnen voorkomen.

Succes kent vele vaders – en moeders – en in dit geval is dat niet anders. Het kabinet heeft, geadviseerd door het OMT, noodzakelijke maatregelen durven nemen. De samenleving heeft zich in grote mate geschikt naar de beperkingen. En het zorgpersoneel heeft zich vol toewijding en overgave onder enorme druk ingezet om mensen zo goed mogelijk te helpen. Ook vanuit de technologische industrie zijn er enorme inspanningen geleverd. Bekend zijn de voorbeelden van bedrijven zoals Auping die in korte tijd een tijdelijke productielijn voor mondkapjes hebben opgetuigd en recenter VDL en DSM die samen een structurele productielijn optuigen.

Deze crisis heeft aan het licht gebracht wat voor FME en haar leden al langer duidelijk is: voor het succesvol aanpakken van grote uitdagingen zijn technologische innovatie en hechte samenwerking tussen overheid en technologische industrie onontbeerlijk. Laat ik een aantal voorbeelden noemen van innovaties die in het bijzonder uit de medisch technologische industrie naar voren zijn gekomen, die onmisbaar bleken:

Zilverstraat 69
 Postbus 190, 2700 AD Zoetermeer
www.fme.nl

T 079 353 11 00
 E info@fme.nl
 FME Serviceteam 088 400 8 400

BTW NL804575903B01 IBAN NL50ABNA0513627464
 KvK 40413607 SWIFT ABNANL2A

- Tijdens het hoogtepunt van de crisis kwam een groot deel van de reguliere ziekenhuiszorg noodgedwongen stil te liggen. Het Catharinaziekenhuis in Eindhoven en Medtronic hebben de handen ineen geslagen om de reguliere hartzorg en -monitoring te verplaatsen van on-site naar online. Daardoor kon zo'n 80 procent van de reguliere hartzorg toch doorgang vinden¹.
- Een tekort aan teststaafjes voor testkits, onderdelen voor beademingsapparatuur en beschermende gezichtsmaskers is terug gedrongen, doordat Oceanz uit Ede ze op grote schaal is gaan produceren met 3D-printers².
- In samenwerking met ziekenhuizen en universiteiten hebben bedrijven als Demcon, Ventinova en Damen Shipyards nieuwe beademingsapparatuur of onderdelen daarvan ontwikkeld, om snel productiecapaciteit te kunnen opschalen.
- De levering van bedzijdige medische apparatuur voor (nood)hospitals en de bijhorende inrichting en instructie van Intensive Care Units door bedrijven als GE Healthcare, Siemens Healthineers, Philips, Medtronic, Löwenstein Medical en Dräger heeft bijgedragen aan de snelle opschaling van IC-capaciteit.
- Het vrijgeven van ontwerpspecificaties van beademingsapparatuur door Medtronic heeft het mogelijk gemaakt voor andere bedrijven, veelal concurrenten, om snel productielijnen in te richten voor hoogwaardige beademingsapparatuur³.

Het is slechts een hand vol voorbeelden en er zijn nog vele andere positieve verhalen te vertellen. Gelijktijdig is de samenwerking tussen de medisch technologische industrie en de overheid, in het verleden en tijdens de crisis, lang niet altijd een succesverhaal geweest. Al vroeg in de coronacrisis nam in steeds meer landen de vraag naar medische hulpmiddelen toe en werd duidelijk dat schaarste een prangend probleem zou worden. De eerste partijen die dit ervoeren, waren de producenten van medische hulpmiddelen. Omdat zij over het algemeen wereldwijd verkopen, zagen zij nog voor de Rijksoverheid dat de vraag in andere landen snel toenam. Dat signaal is ook in een vroeg stadium met het ministerie van VWS gedeeld. Op dat moment was er echter geen structuur voor handen die iets met die informatie kon doen; niemand was in de positie om een opdracht te geven om grootschalige orders te plaatsen voor de inkoop van medische hulpmiddelen. Als dat wel was gebeurd, waren de tekorten vermoedelijk niet zo nijpend geworden als die op enig moment werden. Ook op dit moment stuiten bedrijven uit de medisch technologische industrie vaak nog op weerstand op het ministerie van VWS, wanneer ze een concreet voorstel hebben om beter voorbereid te zijn op mogelijke toekomstige pandemieën. Zo wordt een concreet plan van onder andere Siemens Healthineers om een permanent crisiscentrum in te richten waar in geval van nood snel IC-capaciteit gecreëerd kan worden, voor alsnog niet serieus besproken.

¹<https://www.medtronic.com/nl-nl/zorgprofessionals/integrated-health-solutions-ihs/post-corona-oplossingen-op-maat/lessen-hart-vaatzorg-post-covid19.html>

²<https://www.oceanz.eu/en/about/News/Oswab-3D-printed-test-swabs-COVID-19/>

³https://www.jimburger.nl/cnt/dmf20200401_00154458/medtronic-geeft-ontwerpdetails-beademingsapparaat-vrij#:~:text=Dit%20om%20fabrikanten%20uit%20alle,wereldwijd%20verkochte%20in%2035%20landen.

Gelijktijdig zien we wel dat de samenwerking steeds beter begint te lopen. Vorig jaar zijn we begonnen met het zogenaamde Technologie Beraad, waarbij bedrijven uit de medisch technologische industrie in gesprek gaan met de ambtelijke leiding van het ministerie van VWS over uitdagingen in de zorg waar innovatie een bijdrage aan kan leveren. Die overleggen dragen bij aan wederzijds besef over welke uitdagingen de zorg voor staat en welke oplossingen de medisch technologische industrie kan bieden.

Dat overleg zou wat FME betreft structureler mogen plaatsvinden en vooral moeten leiden tot concrete aanpassingen waardoor het makkelijker wordt om innovaties in de praktijk toe te passen. Nog te vaak is het beeld dat er op papier wel ruimte is om innovatieve medische toepassingen in te zetten, maar lopen bedrijven en zorgverleners aan tegen obstakels die één en ander in de praktijk lastig maken. Zo is het zeer de vraag of de ontwikkeling die de afgelopen maanden is ingezet om steeds meer zorg van on-site naar online te verplaatsen – wat bijdraagt aan de toegankelijkheid en veiligheid van zorg en leidt tot kostenreductie in de keten – overeind blijft wanneer we weer ‘terugkeren naar normaal’. De financieringsprikkel die in ons zorgsysteem zijn ingebouwd, zorgen er niet per se voor dat de medisch specialisten er een belang bij hebben om zorg op afstand aan te bieden.

Uiteindelijk zullen de overheid, de zorg en de medisch technologische industrie met elkaar oplossingen moeten vinden voor de grote uitdagingen waar de zorg voor staat. Hoe zorgen we voor wendbare en weerbare medische productieketens, zodat we in de toekomst niet overvallen worden door een tekort aan noodzakelijke hulp- en beschermingsmiddelen? Hoe organiseren we de zorg op die plek, waar die het meest toegankelijk is voor patiënten? Hoe zorgen we voor veilige datadeling, zodat patiënten beter behandeld kunnen worden en bedreigingen eerder en effectiever worden gesignaleerd? Hoe zorgen we dat nieuwe innovaties en behandelmethoden sneller in de praktijk worden ingezet om bij te dragen aan betere behandelingen en een hogere kwaliteit van leven? En hoe zorgen we dat binnen dit alles de zorg betaalbaar blijft voor patiënten en de overheid? In samenwerking kunnen we die en vele andere oplossingen het hoofd bieden en daarover praat ik op 6 oktober graag met u door.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e